

Logistiek is meer dan blokkendozen

ACHTERGROND | Distributiecentra evolueren naar semi-productiecentra

(tijd) - Logistiek is voor velen synoniem voor magazijnen, blokkendozen, trucks en congestie. Die perceptie is verkeerd, zegt professor Alex Van Breedam van het Vlaamse Instituut voor de Logistiek. In Mechelen stemt het logistieke bedrijf Exel Japanse piano's. In Gent maakt Furness Logistics penisimplantaten, hartkleppen en kunst huid gebruiksklaar voor operaties. 'Logistiek gaat meer en meer de industriële productie vervangen.'

Distributiecentra zijn meer dan grote dozen voor goederenopslag, zegt algemeen directeur Alex Van Breedam van het VIL, het Vlaams Instituut voor de Logistiek. 'Ze evolueren steeds meer naar semi-productiecentra. Ze verzamelen componenten van kopieermachines die uit verschillende fabrieken worden aangevoerd, ze assembleren, voegen programmering toe, brengen ze naar de klant, installeren en voeren reparaties uit bij pannes. Ze assembleren gsm-body's, stoppen ze in promotie-kits, nationaliseren de software en de handleiding. Ze kleuren chemische producten of ze voorzien kleding van labels en speciale verpakking.' Transport wordt volgens Van Breedam een steeds kleiner onderdeel van het logistieke proces.

T-shirts

'Voor geavanceerde logistiek heeft men callcentra nodig, engineering, vervoer maar vooral beheer van informatie. Logistiek zal op termijn de basisproductie, die verdwijnt naar lagelonenlanden, gaan vervangen. T-shirts worden in China geproduceerd. Maar een logistiek bedrijf in Europa kan toegevoegde waarde creëren bij de verdeling. Bijvoorbeeld door drie dagen na een popconcert al een T-shirt van de zanger op de markt te brengen. Het kleuren kan net voor de levering door het logistiek bedrijf worden gedaan. Op die manier kan men de marge op een product aanzienlijk verhogen, ondanks de hoge loonkosten.'

'Een producent moet dicht bij de gebruiker zijn en West-Europa blijft nog altijd een van de grootste consumenten ter wereld. Je kunt produceren in China, maar een printer moet 24 uur na bestelling wel geleverd worden. Zolang de consumptie en de markt hier zijn, zal ook de logistiek hier blijven. Hoe meer de industrie en de productie verdwijnen, hoe belangrijker effi-

ciënte logistiek wordt, en hoe belangrijker het wordt hier producten aan te passen aan de wensen van de klant. Want die blijft hier consumeren. Voor de verankering van die logistiek is het beheer van de informatiestroom cruciaal. De mensen die daar mee bezig zijn, ga je niet zomaar verhuizen. Alles start bij de orderopname van een klant die een nieuwe printer wil. Wie de bestelling opneemt en de informatiestroom beheert, heeft macht.'

Kennis

Van Breedam geeft toe dat ook kennis kan verhuizen naar lagelonenlanden. 'We moeten ervoor zorgen dat we een innovatieve voorsprong behouden. Vlaanderen heeft die. Op het vlak van intelligente verpakkingen en radio frequency tags, waarbij goederen worden geïdentificeerd via radiogolven, zijn we mee. In logistiek voor de chemie, wat Katoen Natie doet, zijn we wereldspelers. In Azië en de VS is logistiek vaak synoniem voor goederen opslaan en over grote afstanden vervoeren met grote trucks. Wij proberen er zoveel mogelijk kennis aan toe te voegen. Binnenkort starten we met Essers en NYK een proefproject met 6.000 radio frequency tags waarbij palletten over een volledig logistiek traject traceerbaar zijn. Ook het Amerikaanse ministerie van Defensie en het Amerikaanse Wal-Mart, bekend om zijn superefficiënte logistiek apparaat, zijn met die technologie aan het experimenteren.'

Van Breedam beaamt dat de logistieke sector worstelt met een imagoprobleem. 'De verkeerscongestie en de milieuoverlast spelen daarin een grote rol.' De perceptie over de lage werkstellingsgraad van logistieke centra is volgens hem verkeerd. 'De 400 Europese distributiecentra in Vlaanderen hebben meer dan 25.000 mensen in dienst. Bij Nike in Laakdal werken 1.300 mensen. In piekmo-

'MEER DAN GOEDERENOPSLAG

- 'Hier is constant muziek. Professionele stemmers zijn fulltime bezig met het stemmen van piano's.'
- 'Logistiek gaat op termijn de basisproductie vervangen, die naar de lagelonenlanden verhuist.'

menten 1.800. De kracht van de sector is dat men naast laaggeschoolde mensen ook meer ingenieurs aanwerft die aangehouden worden door de technologische ontwikkelingen. Investeren in ICT en kennis is primordiaal voor de sector. Trucks en magazijnen hebben we genoeg. Als we er op een intelligentere manier mee omspringen, is onze opslagcapaciteit voldoende. Er wordt wel eens gezegd dat we het land worden van onderhoud en herstel.'

Piano's en gsm's

Bij het Britse Exel in Mechelen staan elf tuningcabines waar continu muziekinstrumenten van Yamaha worden getest, hoofdzakelijk piano's. Maar de Japanse constructeur concentreert hier ook zijn saxofoons, dwarsfluiten en drumstellen voor de Europese markt. 'Er is hier constant muziek', vertelt algemeen directeur Jan Deltour van Exel. 'Professionele stemmers zijn hier fulltime bezig met het stemmen van piano's die na een lange zeereis moeten hertuned worden. De toegevoegde waarde wordt hier niet geleverd door Exel-, maar door Yamahamensen. Het toont aan dat logistieke centra veel meer zijn dan transportbedrijven. Exel in Tongeren rust kopieerapparaten uit met allerlei opties in functie van de vraag. Onze Nederlandse vestiging assembleert generatoren voor aannemers en marktcrammers en motoren van grasmaaiers voor particulieren.'

Frans Maas Automotive in Gent verstuurt Volvo's naar Thailand, Maleisië, Zuid-Afrika en China. Geen geassembleerde V50 en S40's maar CKD's (completely knocked down) of autopakketten. Het Nederlandse logistieke bedrijf verzamelt de componenten die door Volvo-toeleveranciers worden geleverd en verstuurt de auto dan in stukken naar het buitenland. Via

CKD kan een fabrikant invoerrechten van soms 400 procent op afgewerkte producten omzeilen. Alle roestgevoelige componenten zoals dakpanelen, deuren, motoren, ophangingen worden in pakketten van 24 in containers verstuurd. Ze worden verpakt met speciale folie zodat ze niet roesten, want soms gaan die producten twee keer de evenaar over. De assemblage van die CKD's gebeurt in een lokale Ford-fabriek. Frans Maas levert ook maandelijks 1,2 miljoen auto-onderdelen aan de nabijgelegen Volvo-fabriek. Dat gebeurt just-in-time en just-in-sequence, in dezelfde volgorde als de productie in de fabriek. Concreet komt dat neer op een onderdeel per 1,6 seconden productietijd.

'Onze vestiging in Gent verzorgt de logistiek voor twee van de drie Belgische mobilfoonoperatoren en een grote onafhankelijke importeur van gsm's en mobiele navigatiesystemen', zegt algemeen directeur Jürgen Lernout van het Nederlandse Furness Logistics in Gent. 'We stellen promotiepakketten samen met gsm's, sim-kaarten, handleidingen en navigatiesystemen. We zorgen voor de verpakking, de labelling, voorzien serienummers, organiseren de bestelling naar de groothandels en voegen soms software toe. Soms stoppen we 18 componenten in een promotiekist. Elke gsm, elk pakket kan getraceerd worden. Dat klinkt eenvoudig. Maar het vergt een perfecte organisatie. Alles moet just in time. Er zijn boetes voor onze klanten als de deadline niet wordt gehaald. Ons systeem sluit naadloos aan bij de garanties van de klanten en de commissies van de winkeliers.'

In een van de magazijnen staat een speciale container waar mensen in witte kiel sterilisatievloeistof afvullen in kleine flesjes van 200 ml. Dat doen ze voor ziekenhuizen, apothekers, tandartsen. Het product komt hier in bulk toe. Iets verderop liggen massa's flatscreen tv's en Prince-tennisraketten, -kledij en -ballen. De toegevoegde waarde is beperkt tot lossen, laden en versturen.

Penisprothesen

Furness specialiseert zich ook in logistieke activiteiten voor de medische en de farmaceutische sector.

Lernout: 'We leveren bioprothesen voor hartkleppen aan operatiezalen overal in Europa. Die zijn gemaakt uit de zak van het hart van een paard. De fabrikant vertelde me dat voor een prothese drie paarden nodig zijn. Die producten moeten op een bepaalde temperatuur worden bewaard, ook tijdens het transport, en hebben een vervaldatum. Dat maakt onze job ingewikkelder. We moeten zorgen voor speciaal geconditioneerde opslagruimtes. Efficiënt stockbeheer is een must. We leveren ook drainagekits voor glaucoom, implantaten voor gezichtscorrecties, cardiovasculaire stents, prostaatstents, pacemakers en penisimplantaten. Elke operatie is een afzonderlijke bestelling. We zorgen voor de vertalingen van de handleidingen en leveren indien nodig instrumenten voor de chirurg.'

'Bij penisprotheses sturen we verschillende setjes tegelijk op omdat de arts pas op de operatietafel kan zien welke maat de patiënt nodig heeft. De niet gebruikte protheses moeten zo vlug mogelijk terug. Wat we voor de farmasector doen, is niet echt verschillend van wat we voor de mobilfoonsector doen. Het moet enkel nog netter en nog preciezer. Twee keer per jaar krijgen we de mensen van de Amerikaanse Food and Drug Administration op bezoek. Het transport zelf besteden we uit aan de DHL's of UPS'n van deze wereld. Enkel in België doen we het zelf.'

De koelruimte iets verderop zit vol kunst huid, huidweefsel van speciaal gekweekte varkens, om brandwonden te helen. 'Deze producten werden geleverd aan de brandwondencentra in Londen na de bomaanslagen en voor slachtoffers van de gasramp in Gellingen. Het zijn piepkleine stukjes huid die in een enveloppe worden verstuurd. We startten twee jaar terug met onze diensten aan de medische sector en werken nu voor 17 Amerikaanse medische en farmabedrijven. Om dat te ondersteunen hebben we vier callcentra die 24 uur op 24 paraat zijn. Voorlopig werken we voor de kleine en middelgrote spelers. De grote spelers verzorgen voorlopig hun logistiek zelf. Maar we rekenen op meer. Je krijgt vaak pas de grotere als je bewijst dat je de kleintjes aankunt.'